

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 158 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 179

Katowice, piątek 5-go sierpnia 1932 r.

Rok 31

Dwie drogi przemysłu węglowego.

Sprawa węglowa w Polsce, która na przestrzeni 1926—29 roku rozwijała się bardzo pomyślnie, doznała załamania w latach 1930 i 1931, przechodząc w katastrofę w roku 1932.

Zbyt wielki kompleks zagadnień zaczął się nad produkcją i wywozem polskiego węgla, by można było lekkomyślnie przypisać to niewłaściwej polityce węglowej „baronów górnośląskich” lub ustawodawstwu społecznemu Polski. — Tak jedno, jak i drugie uproszczone tłumaczenie ogromnie skomplikowanego zjawiska ekonomicznego stoi oczywiście poza dyskusją poważnych argumentów.

Ogromny wzrost bezrobocia w górnictwie węglowym, wynoszący na przestrzeni niecałego roku tylko na G. Śląsku około 30 tysięcy zwolnionych górników, wielkie ograniczenie liczby dni pracy w tygodniu, zmiany płac, fatalny zupełnie stan zatrudnienia w zagłębiach węglowych, nakazują zastanowić się nad społeczną stroną tego zagadnienia — tem bardziej, że w swych wywodach, niektórzy przedstawiciele przemysłu węglowego atakują bardzo energicznie zbytnią opiekę rządową, roztaczaną nad robotnikami czy to przez obronę poziomu płac, czy utrzymywanie ustawodawstwa ochronnego.

Przeprowadzona przez Międzynarodowe Biuro Pracy ankieta węglowa w r. 1929 wykazała jasnowo, że Polska należy do krajów, posiadających najniższe zarobki robotnicze, pomimo, że warunki wydobywania są naogół bardzo korzystne. Ilość wydobytego węgla na jedną robotniko-dniówkę, przekraczającą 1300 kg., jest jedną z najwyższych w Europie. Te dwa elementy: bardzo niskie płace i wysoka wydajność spowodowały, że koszt ta robocizny na jedną tonę wydobytego węgla wynosiły w Polsce — 5.20 franków szwajcarskich, w Niemczech (Zagłębie Ruhry) — 10.30 fr., w Wielkiej Brytanii — 11.45 fr., we Francji — 12.17 fr., a w Belgii aż 13.55 fr.!

W tych warunkach, gdy w Polsce kosztta robocizny na jedną tonę węgla są co najmniej dwukrotnie mniejsze, niż te same kosztta w innych krajach, powoływanie się na znaczniejsze obniżki płac, które w tamtych krajach nastąpiły, nie jest argumentem, wskazującym na konieczność przeprowadzenia analogicznych obniżek i u nas. Wprawdzie przeprowadzono ogromne obniżki płac górniczych w Niemczech (21%) i w Belgii (28%), ale dla wierności obrazu społecznego tego zjawiska należy zaznaczyć, że w Anglii żadnych obniżek ostatnio nie było, a spadek wartości funta szterlingów, wobec nieznacznej wahania się cen, wpłynął nieznacznie na obniżenie siły nabywczej zarobków górników angielskich. Francja przeprowadziła rewizję płac w nieznacznych stosunkowo rozmiarach.

Czy jednak zarobki górników pol-

Hitlerowcy roszczą sobie prawo 2/3 do 3/4 miejsc w rządzie.

Berlin. Po powrocie z Monachjum przywódca narodowych socjalistów kpt. Goering odbył konferencję z ministrem spraw zagranicznych von Neurathem. Rozmowa — jak donosi prasa — dotyczyła warunków, od których narodowi socjaliści uzależniają wstąpienie do gabinetu. Oficjalne rokowania w tej sprawie podjęte mają być przez czynniki miarodajne w przyszłym tygodniu. Hitler żąda oddania mu w gabinecie Rzeszy teki kanclerza oraz ministerstw spraw wewnętrznych, pracy i gospodarki. Oprócz tych warunków narodowi socjaliści wysunęli szereg postulatów politycznych, m. in. żądanie niezwłocznego

rozwiązania partii komunistycznej i przyznanie szturmówkom hitlerowskim prawa do samoobrony przed atakami komunistów. Znamienne oświadczenie przynosi artykuł Rosenberga w „Völkischer Beobachter”. Narodowi socjaliści — podkreśla Rosenberg — nie mają zamiaru usuwać się od wzięcia udziału w rządzie. Domagają się oni oddania im w gabinecie kierownictwa, do którego inne stronnictwa będą musiały zastosować się bez zastrzeżeń. W stosunku do centrum, partia narodowych socjalistów stoi na stanowisku, że będąc liczebnie znacznie silniejszą, ma prawo do 3/4 miejsc w gabinecie. Przytem narodowi

socjaliści kładą nacisk na otrzymanie decydujących politycznych tek zarówno w rządzie Rzeszy, jak i w Prusach.

Hitlerowcy atakują bardzo ostro rząd Papena.

Berlin. Rozstrzygnięcie, jakie konsekwencje pociągnąć ma za sobą dla rządu Papena wynik wyborów, zapadnie prawdopodobnie dopiero we wrześniu. Równocześnie zapasć będzie musiało także rozstrzygnięcie sprawy rządu w Prusach.

Niemiecko - narodowi napierają obecnie, aby Landtag wybrał von Papena premierem pruskim. Centrum zdaje się plan unii personalnej Rzeszy i Prus akceptować, jak również godzi się na udział narodowych socjalistów w gabinecie Rzeszy pod warunkiem jednak, że Papen ustąpi miejsca komu innemu.

Przeciw Papenowi podjęli zarazem ofensywę narodowi socjaliści. W oficjalnej korespondencji partyjnej przewodniczący frakcji hitlerowskiej w Landtagu pruskim, Kube, atakuje bardzo ostro rząd Papena.

W artykule pod tytułem: „Zwycięstwo narodowych socjalistów” pisze on: „Po powołaniu kanclerza centrowego von Papena i niemiecko - narodowego ministra von Gayla rząd chwycił się nowej metody sabotowania zwycięstw hitleryzmu. Zachowanie się dr. Brachta wskazuje, że jest on wrogo usposobiony wobec narodowych socjalistów. Jedynym człowiekiem w Rzeszy i Prusach, który nie uczestniczy w grze zamaskowanych centrowców, jest minister Reichswehry von Schleicher.

My, narodowi socjaliści, nie mamy żadnego powodu, aby brać jakkolwiek wzgląd w Rzeszy i w Prusach na panów von Papena, Brachta i von Gayla. Wybory, które przyniosły olbrzymie zwycięstwo narodowych socjalistów — doprowadzić muszą nie tylko do zmiany rzeczy w Rzeszy, lecz także do ostatecznego uregulowania sprawy Prus. My, narodowi socjaliści, w Prusach, jesteśmy przeciwni rządowi zamaskowanych centrowców w Prusach Fryderyka Wielkiego.

Sejm pruski zbierze się 16 bm.

Berlin. Konwent seniorów uchwalił zwołać sejm pruski na 16 sierpnia. Na porządku dziennym znajdują się wnioski socjal-demokratów i komunistów, skierowane przeciw powołaniu komisarza Prus oraz przeciw terrorystycznej akcji hitlerowców. Sprawa wyboru premiera na tem posiedzeniu nie jest przewidziana.

Śmiertelne porażenie 6 żołnierzy.

Kowel. Podczas ćwiczeń polowych w Powursku żołnierze zaskoczeni zostali w polu przez gwałtowną burzę z piorunami i silną ulewą. Oddział ruszył w stronę wsi, aby schronić się przed deszczem. W drodze piorun uderzył w grupę żołnierzy, zabijając czterech, oraz raniąc ciężko ośmiu. Porażonych żołnierzy odwieziono natychmiast do szpitala w Chelmie, gdzie dwóch z nich zmarło.

Powyborcza odezwa Polskiego Centralnego Komitetu Wyborczego w Niemczech.

Centralny komitet wyborczy polski w Rzeszy ogłosił powyborczą odezwę następującej treści:

„Do Polaków w Niemczech!

Ponieśliśmy porażkę wyborczą. Przyczyny jej są liczne, między innymi: niedba gospodarza i temsamem wzrost radykalizmu politycznego, ozięblość i uległość wielu rodaków wobec podstępnej akcji bałamucenia, zdradziecka robota niektórych jednostek i organizacji z własnych szeregów. Porażkę przyznajemy otwarcie, nie przyznajemy je-

dnak słabości ludu polskiego w Niemczech. Z niewzruszoną przeto wiarą i niesłabnącą nadzieją prowadzimy nadal pracę za naszą sprawę. Wyrażając uznanie tym, którzy spełnili obowiązek narodowy i religijny, wzywamy wszystkich, organizacje i jednostki, do zgodnego wyteżenia wysiłków nadal dla wspólnej naszej sprawy polskiej w Niemczech.

Centralny Komitet Wyborczy: prezes X. prob. Dr. Bol. Domański.

Główny Mandatarjusz Wyborczy: Dr. Jan Kaczmarek.“

skich rzeczywiście, tak jak podają niektóre czynniki, zostały obniżone zaledwie o 8%?

Jeśli weźmiemy oficjalne wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego, pod nazwą Statystyka Pracy, zeszyt 2 z b. r., to przekonamy się, że zarobek górnik na Górnym Śląsku za m. marzec b. r. w porównaniu do przeciętnej z roku 1931 uległ obniżeniu o 20%! — W Zagłębiu Dąbrowskiem i Krakowskiem obniżka zarobku w tym samym okresie wyniosła około 40%!

Z powyższego wynika, że nominalny procent obniżki płac, szczególnie przy systemie obliczeniowym, stosowanym w górnictwie polskim, bynajmniej nie stanowi o identycznej obniżce zarobku, czyli tego, co robotnik rzeczywiście do ręki dostaje. Na powiększenie tej obniżki wpływa przede wszystkim ruchomość grup zarobkowych, możność przenoszenia robotnika w ramach umowy do innych kategorii płac, no i przede wszystkim ogromne zmniejszenie liczby dni pracy w tygodniu.

Nawet pomimo spadku kosztów utrzymania, którego dogonić nie może obniżka płac nominalnych, wartość realna zarobku robotnika, ze względu na ogromne ograniczenie czasu pracy, zmalała w sposób bardzo znaczny.

Dokonane obliczenia dla całego przemysłu (Statystyka Pracy, zeszyt 2, b. r.)

wykazują w m. styczniu r. b., w stosunku do roku 1927, obniżkę wartości realnej wypłaty zarobku robotniczego w wysokości 23,7%.

Jak wygląda gospodarka w przemyśle węglowym wyjaśniamy poniżej.

Nastawienie produkcji węglowej na dumpingowy wywóz może doprowadzić do takiego ścieśnienia zapotrzebowania krajowego, że niebawem nie znajdzie się środków na opłacanie ponoszonych przez to strat.

Dziś, gdy drożyzna węgla w kraju przerzuciła konsumentów Wielkopolski na torf, Kresy Wschodnie na drzewo, a resztę Polskę skłoniła do niepomiernych pod tym względem ograniczeń, należałoby się zastanowić, czy istnieje możliwość utrzymania się na dumpingowych rynkach zagranicznych. Bo jeśli nie, to poco ponosić ofiary na rynku wewnętrznym, który płaci podwójne ceny na rzecz popierania coraz bardziej kurczącego się wywozu?

W chwili obecnej są dwie drogi: albo zaprzestanie nierentownego wywozu i zrekompensowanie poniesionych strat przez korzystne ceny rynku wewnętrznego oraz stopniowe odzyskiwanie utraconych na nim placówek, albo odzyskanie rynków zagranicznych. Obydwie koncepcje muszą być najdokładniej rozpatrzone. Omyłki w tym rachunku być nie może.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie
z dnia 4 sierpnia 1932 r.

Dolar amerykański 8,90 zł. Funta szterlingów 31,20. 100 franków francuskich 34,89. 100 franków szwajcarskich 173,47. 100 guldenów holenderskich 358,45.

Giełda zbożowa w Poznaniu
z dnia 3 sierpnia 1932 r.

Notowano za 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych. Zyto 15,00 do 15,50. Pszenica 18,50—19,50. Jęczmień 17,00 do 18,50. Owies 18,00—18,50. Mąka żytnia 27—28. Mąka pszenna 34,50—36,50. Otręby żytnie 10,25 do 10,50. Otręby pszenne 9,50—10,50. Otręby pszenne grube 10,50—11,50. Rzepak 26—27. Rzepak zimowy 30—32. Łubin niebieski 12—13. Łubin żółty 16—17. Słoma pszenna i żytnia luzem 2,75—3,00, prasowana 3,25—3,50.

Sprawozdanie targowe

podane przez „Raiffeisen“ hurtownie towarów w Katowicach, ul. Gilwicka 3.

Ceny orientacyjne za produkty rolne za 100 kg w ilościach pełnowagonowych, franco stacja odbiorcza Górny Śląsk z dnia 4 sierpnia 1932 r. Zyto krajowe nowe zł 19,00—20,00, pszenica krajowa nowa 22,00—23,00, owies nowy 20,00 do 21,00. Pasze treściwe za 100 kg loco stacja odbiorcza przy ilościach pełnowagonowych: mączka słonecznikowa 48% zł 17,00—18,00, 46% 16,50—17,50, liniany 24,00—25,00, rzepakowy 18,00—19,00, otręby żytnie 12,00—12,50, pszenne 12,50—13,00. **Ceny orientacyjne nawozów sztucznych w ilościach pełnowagonowych:** azotniak mielony olej 20—22% zł 1,48 za kg w workach po 100 kg; azotniak mielony olej 15,5% zł 2,295 za 100 kg; azotniak mielony nieolej 19% zł 28,10 za 100 kg; azotniak granulowany 21—23% w beczkach blaszanych po 100 kg po cenie zł 37,49 za 100 kg. Nitrofos 15,5% w workach po 100 kg zł 26,60 za 100 kg, Saletrzak 15,5 26,60% za 100 kg, saletra sodowa 15,5% 32,25 za 100 kg, wapnamon, luzem 15,5% 21,40 za 100 kg, saletra wapniowa 15,5% w workach po 100 kg zł 30,20 za 100, siarczan amonu, luzem 20,6% po zł 28,40 za 100 kg Nitrofos 10% w workach po 100 kg zł 17,15 za 100 kg. Wszystkie za 100 kg franco stacja odbiorcza.

Sprawy towarzystw.

Katowice. Wszystkim marynarzom Wielkich Katowic donosimy, że w sobotę, dnia 6 sierpnia wieczorem o godz. 19 odbędzie się zebranie miesięczne w lokalu Domu Związkowym przy ul. Mickiewicza 8 l. p. Z uwagi na bardzo ważne obrady i to już przed zjazdem, obecność każdego członka jest pożądana.
Zarząd.

Zebrania Związku Górników Z. Z. P.

W niedzielę, dnia 7 sierpnia br. odbywać się będą zebrania filijne Związku Górników ZZZP z udziałem referentów związkowych w niżej podanych miejscowościach, na które uprasza się członków i sympatyków o liczne i punktualne przybycie:

Katowice, filija II. Uroczyste zebranie z okazji 9-letniej rocznicy założenia filiji, o godz. 15 w lokalu p. Rzychonja. Na porządku dziennym także uczczenie jubilata. Referent druhi Grajek.

Brzezinka. Zebranie o godz. 16-iej w lokalu p. Badury.

Laziska Dolne: Zebranie o godz. 15 w lokalu szkoły powszechnej.

Chorzów: Zebranie o godz. 17 w lokalu p. Morcinka.

Szpolicie. Zebranie o godz. 14 w lokalu p. Knapika.

Ruda Śl. Filija maszynistów zebranie o godz. 14 w lokalu Domu Katolickiego.

SPORT

Trzy złote medale dla Polski na Olimpiadzie, dzięki triumfom Kusocińskiego, Walasiewiczówny i Klukowskiego.

Los Angeles. Przed rozpoczęciem zawodów w 4 dniu Olimpiady komisja olimpijska ogłosiła wyniki konkursu w dziedzinie sztuki. W konkursie tym Polacy odnieśli wielki sukces. Jeden z nich, Klukowski, zdobył pierwszą nagrodę, zaś Bylina i Borowski zaszczytne wyróżnienie i specjalne honorowe nagrody. Sukces swój Klukowski uzyskał w dziale płaskorzeźby.

Los Angeles. Zainteresowanie Olimpiadą wzrasta z każdym dniem. Tak jak wczoraj można było gdziekolwiek zauważyć puste miejsca na olbrzymim stadionie olimpijskim w dniu dzisiejszym nieprzebrane tłumy zalegały stadion.

Skok w dal.

W finale skoków wdal zwyciężył dość łatwo Amerykanin Gordon wynikiem 7,62 m. Dalsze miejsca zajęli Red (Ameryka) 7,61 m. 3) Nambu (Japonja) 7,44 m. Evansson (Szwecja) 7,40 m. 5) Barber (Ameryka) 7,36 m. 6) Tajima (Japonja) 6,16 m.

Skok o tyczce.

W skoku o tyczce pierwsze miejsce uzyskał Amerykanin William Miller skokiem 4,31 m. (nowy rekord światowy). Drugie miejsce zajął Nishida (Japonja) 4,26 m. 3) Jefferson (Ameryka) 4,19 m. 4) Williams Graber (Ameryka) 4,14 m. 5) Mochizuki (Japonja) 4 m. 6) Decastro 3,90 m.

110 mtr. przez płotki.

W biegu 110 m. przez płotki pierwsze 3 miejsca uzyskali Amerykanie a to: 1) Georg Saling 14,6 sek. 2) Percy Beard, 3) Jack Keller, 4) Finley (Anglja), 5) Lord Borugley (Anglja), 6) Welscher (Niemcy).

Finał biegu na 200 mtr.

Pierwsze miejsce uzyskał, jak było to już do przewidzenia, murzyn Tolan (Ameryka) czasem 21,2 sek. Drugie miejsce zajął Simpson, 3) Metcalfe (Ameryka). 4) Jonath (Niemcy), 5) Lutti (Argentyna), 6) Walters (Pół. Afryka).

Odpowiedzi redakcji.

K. M. S. T. Przyjąć się musi, że nie podlegają ochronie lokatorów te części domu, wzgl. pomieszczenia, za które jako ekwiwalent (równowartość) oddano nowowyprowadzone lokale lub pomieszczenia z wyraznym podciągnięciem tych nowych ubikacji pod ochronę ustawy.

M. N. F. Prawa najmu pomieszczeń handlowych, przemysłowych oraz innych pomieszczeń zarobkowych, wynikające z ustawy ochrony lokatorów, przechodzą na spadkobierców lokatora, o ile spadkobiercy przedsiębiorstwo spadkodawcy w tym samym lokalu nadal prowadzą.

J. Sw. Pszczyna. Jeśli chodzi o lokale zarobkowe, prawo najmu przechodzi ipso jure (t. m. samem prawem) na spadkobierców — a więc obojętnie czy ustawowych czy z testamentu, — byleby oni tylko w tym samym lokalu przedsiębiorstwo spadkodawcy — a więc to samo przedsiębiorstwo nadal prowadzili. Jeśli rodzaj jego zmieniają, skarga o eksmisję ma uzasadnienie. W wypadku odrzucenia spadku, spadek przechodzi na następnego powoła ego. Natomiast kupujący spadek nie jest spadkobiercą, lokalu więc nie dziedziczy.

T. Sz. Urzędy rozjemcze dla spraw najmu w miejscowościach Województwa Śląskiego:

Nowy rekord światowy w biegu 80 m przez płotki.

W przedbiegach na 80 mtr. przez płotki Amerykanka Babe Didrikson uzyskała nowy rekord światowy wynikiem 11,8 sek. W drugim przedbiegu Amerykanka Hall uzyskała 12 sek.

Rzut dyskiem.

W rzucie dyskiem pierwsze miejsce zajął Amerykanin John Anderson rzutem 49,49 rzutem 49,49 m. 2) Lahorde (Ameryka) 48,45 m. 3) Winter (Francja) 47,85 m. 4) Noel (Francja) 47,74 m. 5) Darani (Węgry) 47,05 m. 6) Madrasz (Węgry) 46,51 m.

Przedbiegi na 1.500 mtr.

W przedbiegach na 1500 m., których było 3, pierwsze miejsca uzyskali: 1 przedbieg Gunningham (Ameryka) 3,55,8, 2 przedbieg Lovelock (Nowa Zelandja) 3,58, 3 przedbieg Beccali (Włochy) 3,59,6.

Sharkey — Schmeling w kinie „Casino“.

Nowy mistrz świata w wadze ciężkiej, Amerykanin Jack Sharkey, stał się przed niedawnym jedną z najpopularniejszych postaci w St. Zjedn. i bożyszczem tłumów. Pisma amerykańskie roją się od artykułów, wywiadów, informacji i anegdot o zwycięzcy Niemca Schmelinga, o jego przeszłości, upodobaniach i planach na przyszłość. Mimo, że zarobił na meczu w dniu 26. czerwca tyle, iż mógłby się już wycofać z pięściarstwa, Sharkey pozostaje w szrankach ulubionego sportu i już zabiera się do treningu, aby móc godnie obronić swój tytuł w następnym spotkaniu ze Schmelingiem, które ma się odbyć w roku przyszłym.

Sportowcy Ameryki mają nową formę powitania: Hallo! Sharkey! Szereg artykułów handlu ochrzczono mianem Sharkey'a. Istnieją już szelki „Sharkey“, koszule „Sharkey“, rękawiczki „Sharkey“, i nawet fryzura „Sharkey“.

Kina, w których wyświetlany jest film, ilustrujący sławny mecz z dnia 26 czerwca na Madison Square Garden, są oblegane przez olbrzymie tłumy. Film ten przybył już również do Katowic i od dziś wyświetlany będzie w kinie „Casino“.

Program radiowy.

Niedziela 7 sierpnia 1932.

Katowice. Godzina 9.30 Transmisja z Komorowa pod Mińskiem Mazowieckim z okazji święta szkoły podchorążych — w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 Poranek muzyczny. W przerwie odczyt p. t.: „Higiena pracy jako postulat społeczny“. 14.00 „Zaczarowany świat tanów zbożowych“. 14.15 Pieśni w wykonaniu Zygmunta Mossoczego (bas). 14.30 Ks. Dr. Bolesław Rosiński wygłosi odczyt religijny. 14.50 Utwory muzyczne. — W przerwie odczyt p. t.: „podorywki i orki jesienne“. 15.40 Radiotygodnik dla młodzieży. 15.52 Feljton dla starszych dzieci i młodzieży. 16.05 Intermezzo muzyczne. 16.45 „Piśmudczyca“. 17.00 Koncert. 18.00 „Polski Casanova“. 18.20 Koncert orkiestry wojskowej z Cieclocinka. 19.15 Rozmałości. 19.30 Intermezzo muzyczne. 20.00 Koncert wieczorny. W przerwie: Kwadrans literacki „Bitwa pod Kołodziejami“. 21.50 Wiadomości sportowe ze Lwowa, Krakowa, Katowic, Wilna i Łodzi. 22.05 Muzyka taneczna. 22.40 Komunikat meteorologiczny. 22.45 Komunikaty sportowe. 22.50 Ze szlaku „Marszem Kadrowski“. 22.55—23.30 Muzyka taneczna.

Poniedziałek 8 sierpnia 1932.

Katowice. Godzina 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12.20 Koncert z płyt gramofonowych. W przerwie komunikat meteorologiczny. 14.00 i 15.00 komunikaty gospodarcze. 15.10 Intermezzo muzyczne. 15.30 Przegląd komunikacyjny. 16.25 Skrzynka pocztowa techniczna (Karol Miłobędzki). 16.40 Pogadanka w języku francuskim. 17.00 Koncert solistów. 18.00 „Park narodowy imienia Zeromskiego“. 18.20 Muzyka lekka i taneczna. 19.20 Intermezzo muzyczne. 19.30 Komunikaty strażyactwa śląskiego, 19.35 Prasowy dziennik radiowy. 19.45 Intermezzo muzyczne. 20.00 Opera z płyt gramofonowych „Cyrulik Sewilski“ Rossini'ego. W przerwie dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22.15 Feljton p. t.: „Szukamy prelegenta“. 22.30 Komunikat meteorologiczny. 22.40 Wiadomości sportowe. 22.50 Ze szlaku „Marszem Kadrowski“. 22.55—23.00 Muzyka taneczna.

Nadesłane.

Przed wycieczką Sól do nóg Jana. Doświadczony taternik, zamiłowany turysta, nigdy nie zapomni przed wycieczką żadnego najdrobniejszego nawet szczegółu, który przydałby mu się w czasie drogi. Nic więc dziwnego, że każdy turysta skwapliwie zaopatruje swój plecak w paczkę Sól do Nóg Jana, by przy najbliższej okazji odpoczynku, przygotować z bólałym i przemęczonym nogom ożywczą kąpiel przywracającą energię i łagodzącą swędzenie skóry. Po kąpeli w Sól do Nóg Jana, nogi, którym powróciła dawna siła i energia mogą dalej z powodzeniem iść na podbój szczytów górskich. Sól do Nóg Jana i rozum ludzki zwyciężają każdą przeszkodę.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnosłańska, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcją odpowiada: Franciszek Odzula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Garet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.

Drukłem: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Batorego 2, tel. 878.

Najwyższy gatunek za najniższą cenę -

oto zasada produkcji perfumowanego mydła z JASZCZURKA.

Zwracajcie uwagę na znak fabryczny „JASZCZURKA“ gdyż mydło to jest

pełnowartościowe a tanie.

Moja kuchnia Czystszy jak lustro

Nic dziwnego, **Ata** czyści pięknie i wzorowo. Jest to rzeczywiście zadziwiające, jak szybko i starannie

Ata Henkla proszek do szorowania tę trudną pracę wykonuje. Wspaniały blask bije z wszystkich przedmiotów — w okamgnieniu nikną rdzy i plamy — nawet płycie kotłiny nadaje **Ata** lustrzany połysk. **Ata** działa rzeczywiście zdumiewająco! Do czyszczenia i szorowania pieca niema rzeczywiście nic lepszego.

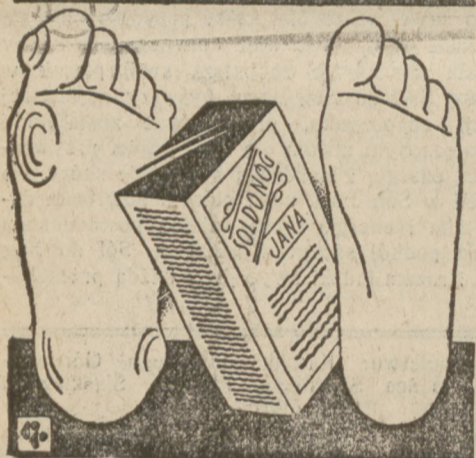
Ata jest niezbędny w kuchni!

ATA

**Henkla proszek do szorowania
czyści i szoruje wszystko.**

GDY PREPARAT DZIAŁA SKUTECZNIE

Dlaczego w każdym przypadku choroby nóg należy stosować **Sól Jana**.

Choroba nóg zwykle przychodzi niepostrzeżenie. Noga obuta przez dwanaście godzin bez powietrza w ciasnej dużej przestrzeni pantofla poci się nadmiernie i pod wpływem gorąca odparza się. To są pierwsze, jeszcze nie bolesne objawy choroby nóg. Dalsze, bardziej przykre następują już po sobie bardzo szybko. Są to: łuszczenie się skóry między palcami, twardnienie skóry i występowanie twardych bolesnych odcisków. Stosując **Sól do Nóg Jana** systematycznie co pewien określony czas do żadnej choroby nie dojdzie. Noga o wyglądzie bardzo wypielegnowanym, będzie stała w pełni energii i siły. Gdy są już pewne objawy choroby, należy sprawę nie zaniedbywać, lecz wziąć się poważnie do kuracji.

Po pewnym czasie systematycznej kuracji noga wyleczy się zupełnie, lecz nawet wtedy nie zaniedbywać jej do każdej kąpieli nożnej wsympać zawsze trochę **Soli Jana**.

Sól Jana bowiem posiadając zbawcze właściwości lecznicze jest prawdziwym opiekunem i lekarzem dla nóg.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

„KOWALSKINA”

USUWA NAJSILNIEJSZE
BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
„AP. KOWALSKI” WARSZAWA

Chorzy!

Leczę wszelkie choroby, przede wszystkim chroniczne, cierpienia na raka i weneryczne. Uprasza się przynieść moc poranny Leczenie naturalne.

J. Sedlaczek

Katowice, ulica Piastowska nr. 3.

Godz. przyjęć: od godziny 9—12 i 4—6 w niedzielę od godz. 9—11. Broszurki wysyłam bezpłatnie.

Ugłaszaj się w naszej gazecie!

wolne posady

Natychmias, poszukiwani agencji do zbierania zamówień wprost u konsumentów na artykuły spożywcze. Zabezpieczenie na próbki wymagane. „Wiktorja” Katowice, M. Piłsudskiego 61.

Sprzedaje

Willa z ładnym ogrodem do sprzedania. O laskawe oferty prosi Leksy, budowniczy, Rybna 173, p. Strzybnica.

Fszczyły - roje w cenie 11—15 zł. wysła „Pataka” Kupców 8, p. Denysów

Miód lipcowy, tegoroczny, pod gwarancją prawdziwy, pszczołny, bez żadnych domieszek wysyłam z najlepszych pasiek ku zupełnemu zadowoleniu 3 kg. 7,80 zł., 5 kg. 11,80 zł., 10 kg. 19 zł., kolejną 20 kg 31 zł., 30 kg. 42 zł., 60 kg. 78 zł., wraz z blaszanką i opłatą pocztową lub koleją franko za pobraniem. Fr. da Rosenbaum, Podwolezyńska Nr. 29. — Małopolska. Proszę u przejmie zamówić mój adres.

„Dla przemysłowca” — Wadowice — Tatrzańska 56 do sprzedania dom (wysoki parter), 8 ubikacji, ogród, pole i plac budowlany, razem 2900 m².

ZA DARMO

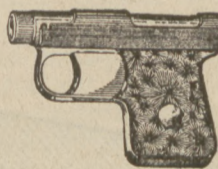
nie, ale bajecznie tanio i przy najdogodniejszych warunkach spłaty kupisz **meble wszelkiego rodzaju** w firmie

„MERKUR”

**Dom Meblowy
Katowice,**

tylko ul. Stawowa 3 w podwórzu Specjalne warunki dla PP. urzędników. — Przy gotówce wysoki rabat. — Fabryka własna na Pomorzu

Broń bez zezwolenia policji

Browning kal. 6 mm metalowy nikiel system „ES-TE” precyz. wykonany wraz z zabezpieczeniem. Strzel. z spec. „Sell” naboju. Wysyłam za zaliczeniem za zł. 5,70 2 szt. 10,50, 6 szt. 30.—, 50 naboju „Sell” do brown. 145, 100 sztuk 2,70. Adresować: Zakłady Mechaniczne Kuperman, Warszawa I., skrzynka 97 oddz. 34.

Przyjeżdżający do Katowic posilajcie się w restauracji i mleczarni „Zdrowie”, przy ulicy Dworcowej nr. 13.

PULSA MYDLIK

SAMOPIORĄCY PROSZEK
NIE NIŚCZY BIELIZNY.

Zylaki i Hemoroidy

oraz ich bezoperacyjne leczenie

napisał: **Dr. med. J. Kost**, b. asystent Kliniki profesora Josepha w Berlinie.

Wydanie III. — Do nabycia w księgarniach. Skład główny: **Gebethner i Wolff, Kraków.** Cena zł 2.—

Rolnicy, Właściciele domów!

Do krycia dachów nowych domów, will, używajcie ogniotrwałej specjalnej bezsmolowej papy białej bitumicznej marki „**Kolibit**” lub czerwonej „**Czerwolit**” z Górnośląskiej fabryki papy dach.

Koszycki i Liber
Nowy Bieruń G. Sl.
Jedynie trwałe, estetyczne pokrycie dachów.
Zadajcie we wszystkich większych składach.
Zadajcie prospektów i ofert wprost z fabryki w **Nowym Bieruniu** lub filii w Warszawie ul. Żąbkowska 50.

Czytelników naszych prosimy, aby kupowali tylko u firm u nas się ogłaszających i powoływali się przy kupnie na naszą gazetę.